A°. 1847. N°. 159.

Opregte *Vrijdagsche*

HAARLEMSCHE COURANT

van 9 Julij.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van den Zondag, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

BERLIJN, 5 Julij.

Een der dagbladen van Petersburg merkt aan, dat, niettegenstaande het misgewas in het grootste gedeelte van Europa, gedurende de twee laatste jaren, Rusland juist in die twee jaren een belangrijken voorraad van granen had overgehouden, en in staat is geweest eene hoofdmarkt voor het met hongersnood bedreigde Europa aantebieden; — dat in 1846 3,000,000 tschetwerts granen uit Zuid-Rusland zijn uitgevoerd, en 1,500,000 tschetwerts, die in verschillende havens der Zwarte- en Azofsche-zee overwinterd hadden, reeds vóór de wederopening der scheepvaart voor het buitenland zijn opgekocht. Volgens hetzelfde blad zijn in het vorige jaar uit Archangel 330,000 tschetwerts, uit Riga 263,000, en uit Petersburg 580,000 tschetwerts rogge uitgevoerd. Sedert 1 Januarij 1846 tot 1 Februarij jl., waren er, alleen te Petersburg, 2,000,000 tschetwerts granen voor buitenlandsche behoefte aangekocht.

VAN DEN RIJN, 6 Julij.

Afgevaardigden uit de verschillende steden aan den Rijn zijn dezer dagen te Dusseldorp bijeengekomen, om te beraadslagen over een feest, 't welk ter eere van de de uit Berlijn terugkeerende leden van den Landdag zal worden gegeven. Men heeft besloten tot een feestmaal, 't welk den 25sten te Dusseldorp in den tuin van *Becker* zal worden gehouden, en bij 't welk duizend personen zullen kunnen aanzitten. Men rekent op een grooten bijval, vooral uit de streken op den linker Rijn-oever, en men houdt zich overtuigd, dat dit feest niet zonder staatkundige beteekenis zal zijn. — De deelneming aan het feest schijnt niet door de hoogere geestelijkheid te worden bevorderd.

PARIJS, 6 Julij.

De Gedeputeerden hebben reeds acht hoofdstukken van de begrooting voor de landmagt aangenomen, en schijnen het zeer ongeraden te oordeelen, betreffende dat gewigtige punt telken jare bezwaren te opperen, welke van invloed zouden kunnen zijn op de zamenstelling en de dienst van het leger. Ten aanzien van de sterfte onder de manschap zijn eenige aanmerkingen gemaakt. Zij bedraagt 11 van elke duizend man, in Frankrijk, — en in Algerie 71 van gelijk aantal, zonder het verlies te rekenen, 't welk in gevechten wordt geleden. Men meent, dat de voeding en kleeding ongenoegzaam zijn, daar, terwijl een soldaat in Engeland jaarlijks 528 fr. kost, in Frankrijk niet meer dan 324 fr. daarvoor wordt besteed.

Heden heeft de minister van justitie zich, ten aanzien van het gebeurde in het departement van de Mayenne, verantwoord, alwaar zekere markiezin *d'Haussonville* door de gensdarmerie, onder voorwendsel van het opkoopen van granen, of iets dergelijks, uit hare woning is gehaald en geboeid over straat vervoerd. De minister heeft erkend, dat men te verre is gegaan, maar heeft tevens verklaard, dat de overdreven ijver der overheden en agenten eenigzins was opgewekt door de vrij openlijke woelingen, welke onder de legitimisten in de westelijke departementen waren waargenomen. Hij heeft verder berigt, dat de schuldigen, wegens misbruik van gezag, waren gestraft, en de groote meerderheid der Kamer heeft daarmede genoegen genomen.

— Berigten uit Madrid van den 4den Julij, van eene officiële zijde bekend gemaakt, melden, dat, tengevolge eener overeenkomst van den bevelhebber der spaansche troepen in Portugal met de gemagtigden van de junta van Oporto, de geällieerde troepen den 30sten bezit hebben genomen van laatstgenoemde plaats.

— Den 28sten is te Rome eene lijkdienst in de kerk van San Andrea de la Valle gehouden voor *Daniel O'Connell*, waarbij zijn zoon, verscheidene kardinalen, en al de Ieren, die zich aldaar bevonden, tegenwoordig zijn geweest. P. *Ventura* heeft daarbij het woord gevoerd en de verdiensten des overledenen hoogelijk geroemd.

Eene proclamatie van den kardinaal *Gizzi*, waarbij aan de bewoners van den Kerkelijken-Staat wordt verkondigd, dat zij in de eerste plaats geduld moeten betoonen tot het verkrijgen van die verbeteringen in het staats-bestuur, welke wenschelijk worden geacht, en zich volstrekt onthouden van openbare bewegingen, heeft een ongunstigen indruk gemaakt op de gemoederen, als een bewijs, dat de Paus genoopt wordt, gehoor te geven aan buitenlandschen invloed, en daardoor verhinderd wordt, om aan hetgeen verlangd en ook in zeker opzigt toegezegd is, te voldoen. Deze ontevredenheid heeft zich reeds kenbaar gemaakt bij het feest van S. Jan, als wanneer de Paus door de menigte geenszins met die luidruchtige vreugde is begroet, welke zij vroeger bij dergelijke gelegenheden gewoon was aan den dag te leggen. — Men verzekert, dat Z. H. daardoor zeer wordt verontrust, en ten aanzien dezer aangelegenheden niet alleen te kampen heeft met den overwegenden invloed van Oostenrijk, maar ook met tegenwerking van de voornaamste der zich in Rome bevindende prelaten, welke het allezins gevaarlijk achten, om op eenmaal aan de eischen der bewegings-partij toetegeven, uit vrees, dat, indien zij eenmaal meester zal zijn geworden van het burgerlijke gezag, haar invloed ook op het kerkelijke niet achter zal blijven. — Onder de aanhangers der genoemde partij is dan ook reeds gesproken van de noodzakelijkheid, om het afgebroken werk van Rimini te hervatten; den Paus van de dwingelandij der aan den vreemdeling verkochte kardinalen te bevrijden, en, in zijnen naam, een burgerlijk bewind in Rome intestellen en tot stand te brengen.

— Den 5den moet de zwitsersche Landdag plegtig geopend zijn geworden.

Van goederhand wordt gemeld, dat er eene genoegzame meerderheid zal zijn voor het afdoen van de zaken der kloosters van Aargau; — dat 'er ook eene meerderheid zal zijn, die verklaart, dat de aangelegenheid van het al of niet toelaten der Jesuiten aan het oordeel van geheel het Verbond behoort te worden onderworpen, en dat de verbindtenis der katholijke kantons behoort te worden ontbonden; — maar dat er geene meerderheid zal zijn, om te beslissen, op welke wijze men te werk zal gaan, om dit een en ander uittevoeren. Verscheidene kantons hebben dienaangaande onbepaalde last gegeven; sommige daarentegen bepaalde instructien, derwijze, dat men geene middelen van geweld zoude bezigen, dan ingeval de katholijke kantons vijandelijkheden mogten plegen, waartoe deze, ofschoon gewapend blijvende, zoolang zij niet worden aangevallen, niet ligtelijk zullen overgaan. De ambassadeurs van Oostenrijk, Rusland, Pruissen en Beijeren zullen de opening niet bijwonen en in Zurich blijven. Die van Frankrijk, Engeland en Spanje zullen zich bij de plegtigheid laten vinden.

— De generaal *Bedeau* is als gouverneur-generaal *ad interim* van Algerie benoemd.

— De hertog *van Montpensier* heeft een prachtig militair feest gegeven te Vincennes. Daarbij is een gastmaal voor 800 genoodigden, meest officieren van verschillende rangen, aangerigt.

Vrijdag zullen de leden der vereeniging, ter bevordering van de herziening der kieswetten en parlementaire instellingen, een gastmaal geven in een der openbare lusttuinen dezer hoofdstad.

— De berigten uit Madrid van den 1sten melden het volgende:

„ De Koningin, heeft, met haren majordomo, en met haren geheimschrijver *de la Vega*, den schouwburg bezocht. — De Koning vermaakt zich steeds met de jagt, en wordt geroemd als een zeer bekwaam schutter. — De ministeriële bladen geven hoop op eene verzoening van de koninklijke echtgenooten. — De Infant *D. Francesco* heeft, op bepaald bevel van den kapitein-generaal, het paleis verlaten, en zijne meubelen, op klaar lichten dag, laten vervoeren. De menigte schijnt daarop weinig acht te hebben geslagen. Thans wordt gesproken van een manifest, waarbij de Infant zich nopens zijne gedragingen zal verantwoorden."

— De fransche fondsen blijven prijshoudende. De 3 pc. renten zijn 78 fr. 10 en 15 gebleven. Bij de bewindslieden wordt steeds geraadpleegd over eene geldleening. De meerderheid schijnt echter nog tot uitstel over te hellen.

LONDEN, 6 Julij ('s avonds).

De brieven uit Lissabon van 29 en uit Oporto van 30 Junij bevestigen de belangrijke tijding, dat laatstgemelde stad zich aan het spaansche leger van den generaal *Concha* heeft overgegeven. De officieren, in dienst van de Junta, hebben hunne wapenen moeten nederleggen, maar tevens verlof bekomen, om naar hunne haardsteden terug te keeren. De hertog *van Terceira* is uit zijne gevangenis ontslagen en dadelijk als gouverneur van Oporto benoemd. Het schijnt, dat de junta slechts leeftogt voor een enkelen dag overig had, en dat hare geldmiddelen geheel uitgeput waren. Deze gebeurtenis heeft denkelijk een einde aan den oorlog gemaakt, want men vernam uit Alemtejo, dat, naar mate het portugesche leger van den generaal *Nozagazy* verder voorttrok, het volk zich aan het bestuur der Koningin onderwierp. Het kasteel van Foz, nabij Oporto, werd door engelsche mariniers bezet.

De gemagtigden der junta hebben eenige voorwaarden bedongen, als: eene onbepaalde amnestie; — het terugnemen van al de besluiten, in strijd met het Charter; — het terugroepen van al de staatkundige bannelingen, en het zamenstellen van een bewind, waaruit de aanhangers van de partij van *Cabral* zullen worden geweerd. Al die voorwaarden zijn gereedelijk toegestaan; maar men scheen zich voortestellen, dat, zoodra het bewind der Koningin geen tegenstand meer zou behoeven te duchten, men zich om die voorwaarden zeer weinig zou bekommeren.

— De opgaven, nopens de openbare inkomsten, luiden gunstig. De meerdere opbrengst van het jaar is ruim een millioen p. st.; — van het kwartaal 41,457 p. st.

— Lord *Brougham* zal eene bill voorstellen tegen het omkoopen van de stemgeregtigden bij de verkiezingen.

LONDEN, 7 Julij.

H. M. Koningin *Victoria* heeft, gelijk was aangekondigd, eergisteren en gisteren te Cambridge de installatie van haren gemaal, Z. K. H. prins *Albert*, als kanselier der universiteit, bijgewoond, en deelgenomen zoo wel aan de academische plegtigheden, als aan de te dier gelegenheid gegevene feesten. Onder deze laatsten heeft ook een prachtige maaltijd behoord, waaraan omstreeks 250 hoogleeraren en andere leden der universiteit, verschillende hooge staats-beambten en aanzienlijke personen, benevens vele dames, deelnamen.

— Het Huis der gemeenten heeft eergisteren en gisteren de beraadslaging over het ontwerp van wet, tot bevordering der gezondheid in de steden, voortgezet; maar is daarmede weinig gevorderd, nademaal ook verscheidene aan de orde van den dag gestelde voorstellen, omtrent andere aangelegenheden, zijn behandeld. Zoo zijn de aangelegenheden van Portugal weder in het breede overwogen, naar aanleiding van eene motie van den heer *Osborne*, waarbij de gewapende tusschenkomst ten sterkste werd afgekeurd. De ministers *Palmerston* en *Russell* hebben bij deze gelegenheid het woord gevoerd, hoofdzakelijk ten betooge, dat het britsche gouvernement zich tot dien maatregel genoodzaakt heeft gevonden, om aan den burgerkrijg in Portugal een einde te maken, en te beletten, dat Spanje, heimelijk door Frankrijk ondersteund, alléén tot de tusschenkomst overging, en de constitutionele vrijheid in Portugal onderdrukt werd. Ten laatste heeft de heer *Osborne* zijne motie ingetrokken. — Voorts heeft het Huis gisteren beraadslaagd over een voorstel van lord *G. Bentinck*, ten doel hebbende, om het britsche bewind te bewegen tot krachtdadige maatregelen tegen Spanje, in het belang der britsche schuldeischers van dat Rijk. De genoemde spreker beweerde, dat Spanje allezins in staat was, om aan deszelfs financiële verpligtingen te voldoen, en verlangde, dat Engeland dat Rijk tot het naleven van die verpligtingen, des noods door bezit te nemen van de rijke kolonien Cuba en Porto-Rico, zou dwingen. De minister *Palmerston* heeft het zeer twijfelachtig gerekend, of het britsche gouvernement wel beweegd was, om in eene zaak van dezen aard tegen eene vreemde mogendheid vijandig optetreden; maar tevens op eene ernstige wijze verklaard, dat buitenlandsche regeringen, die in hare geldelijke verpligtingen jegens britsche onderdanen nalatig bleven, wel dienden te bedenken, dat het engelsche gouvernement ligtelijk te eeniger tijd, door de openbare meening en door besluiten van het Parlement, gedrongen kon worden, om door krachtige middelen herstelling van het onregt te verwerven, en dat het genoemde gouvernement dan gewis wel bij magte zou zijn, om dit doel te bereiken. Voor het overige heeft de minister erkend, dat men in het onderhavige opzigt met Spanje geduld heeft moeten hebben, uithoofde van deszelfs binnenlandsche beroeringen; maar dat de tijd van geduld en inschikkelijkheid nu verloopen is; dat de inkomsten van dat Rijk, die nu reeds, in de laatste 10 jaren, verdubbeld zijn, nog veel meer zouden toenemen, indien men daar tot een vrijer handels-stelsel overging. — Lord *Bentinck* heeft ten laatste verklaard, dat hij voor het tegenwoordige genoegen nam met de ernstige waarschuwing, die de minister thans had laten hooren, — en daarop zijne motie ingetrokken.

— Gisteren bleven de 3 pc. gecons resc., na 88⅞ en 89⅛ geweest te zijn, op 't laatst 89.

'S GRAVENHAGE, 8 Julij.

De Staten van Zuid-Holland hebben heden, bij de eerste stemming, met eene groote meerderheid, als leden van de Tweede-Kamer der Staten-generaal *herkozen* de heeren mr. *P. C. Schooneveld* en *M. A. F. H. Hoffman*. Voorts zijn *herkozen* de heeren jhr. *R. F. Groeninx van Zoelen* en *D. van Koetsveld*, als leden van de Gedep. Staten.

Ter vervulling van de raadsheers-plaats in het prov. geregtshof, opengevallen door het overlijden van den heer *Pauw*, hebben de Staten het volgende drietal candidaten opgemaakt: de heeren mrs. *J. Crans*, adv. te Dordrecht; *J. H. v. d. Sande*, regter in de arr. regtb. te Leijden, en *H. Gevers*, griffier bij het kanton-geregt te Leijden.

— Bij Zr. Ms. besluit van 4 Julij, is de heer *W. J. Hidde Bok* erkend als vice-consul der Vrije en Hanzestad Hamburg, voor Texel en Vlieland.

HAARLEM, 8 Julij.

Het verslag der Gedeputeerde Staten van Noord-Holland behelst het volgende, ten aanzien der gevangenissen:

„ De opbouw van het *cellulair Huis van arrest en justitie* te *Amsterdam* wordt geregeld voortgezet; het *ingangs-gebouw*, dat de woningen van den cipier, van den geneeskundige en van den portier bevat, de *buiten ringmuur* en de twee *bewaarders-woningen*, die het terrein tusschen de stadsgracht en gemelden muur afsluiten, zijn in het vorige jaar opgetrokken en onder dak gebragt. Met het opbouwen van het *administratie-gebouw*, dat

ook de noodige localiteiten voor de regters-commissarissen zal bevatten, en van de drie vleugels, waaruit de eigenlijke gevangenis bestaat, heeft men in dit voorjaar een aanvang gemaakt. Het geheele gebouw is thans ter hoogte van circa 6 ellen boven den beganen grond opgetrokken, zijnde de eerste balklaag in het administratie-gebouw gelegd, terwijl de onderste cellen van de gevangenis-vleugels geheel en de daarboven komende gedeeltelijk zijn opgetrokken; de brandstof-bergplaatsen en het lokaal voor een cellulair rijtuig zijn daargesteld, en dit is mede het geval met de zes afzonderlijke wandelplaatsen, aansluitende tegen het gedeelte van het gebouw, dat voor de vrouwen bestemd is. De oplevering van dit werk, waartoe meest al de materialen aangevoerd zijn, en waaraan 160 ambachtslieden arbeiden, kan in de maand September aanstaande plaats hebben.

„Tot de voltooijing van dit gesticht zal, vóór of tegen dien tijd, nog moeten worden aanbesteed de inwendige betimmeringen, het optrekken van 32 afzonderlijke wandelplaatsen voor de mannen en eenige verdere werken voor de ingebruikstelling benoodigd. Een en ander kan in den volgenden zomer worden voltooid, zoodat het gesticht in dat najaar betrokken zal kunnen worden.

„Voor zoo veel den staat der verdere in dit gewest bestaande huizen van arrest betreft, kunnen wij ons hoofdzakelijk gedragen tot hetgeen dienaangaande bij vorige verslagen is opgemerkt. De herstellingen en verbeteringen, waarvoor de gebouwen vatbaar worden bevonden, worden daaraan uitgevoerd.

„Naar gelang van de beschikbare localiteit, legt men zich meer en meer toe, om aan de gevangenen arbeid te verschaffen. Zoo heeft men in 1846 in het huis van arrest te *Haarlem* de vlasspinnerij ingevoerd, en zijn de werkzaamheden met het beste gevolg voortgezet. Die maar eenigermate daartoe de geschiktheid hebben, nemen deel aan dezen arbeid, en er is dan ook bereids eene tweede werkkamer ingerigt moeten worden. Gelijke gunstige melding kan gemaakt worden, omtrent den arbeid in de huizen van arrest te *Alkmaar* en te *Hoorn*. Te *Amsterdam* heeft de gelegenheid tot geregelden arbeid ontbroken, doch zal men ook aldaar eene proeve nemen, om de vlasspinnerij intevoeren; terwijl men zich vleit, dat hierin, bij de ingebruikstelling der nieuwe gevangenis, op eene meer geschikte wijze zal voorzien kunnen worden. Alleen de jeugdige vrouwelijke veroordeelden, welke zich in dat gesticht bevinden, kunnen met brei-, spin- en naai-werk beziggehouden worden. Wanneer later meerdere ruimte in dit gesticht zal voorhanden zijn, zal het in aanmerking kunnen komen, om daarvan, ten beste der jeugdige vrouwelijke veroordeelden, partij te trekken, hetgeen, vooral ook uit een oogpunt van gezondheid, door de commissie als eene zeer wenschelijke zaak wordt beschouwd.

„Ook voor het geven van godsdienstig- en schoolonderwijs wordt in de respectieve huizen van arrest zorg gedragen, en loffelijke vermelding verdienen de bemoeijenissen van de afdeelingen des genootschaps *tot zedelijke verbetering der gevangenen*.

„De verbeteringen, welke in de laatste jaren aan het correctiehuis te *Hoorn* zijn tot stand gebragt, voldoen in vele opzigten. De bouw van een nieuw hulpgebouw op de plaats en de aanwinst van vier werkzalen geven meerdere ruimte en gelegenheid tot opname van een grooter aantal gevangenen. Vroeger rekende men, dat in het correctiehuis 667 gevangenen konden opgenomen worden, doch vermeent men dat getal thans op 900 te kunnen stellen. Die meerdere ruimte komt dan ook zeer te pas bij de toenemende bevolking in dat gesticht, welke op 31 December 1845 bestond uit 665, en op 31 December 1846 uit 770 gevangenen.

„Ten aanzien der *huizen van bewaring* kan gezegd worden, dat de hieromtrent bestaande voorschriften niet uit het oog worden verloren, en dienaangaande de noodige schikkingen zijn tot stand gebragt te *Schagen* en te *Beverwijk*, als hoofdplaatsen der kantons van die namen."

Ten aanzien van het *armwezen* en de *instellingen van weldadigheid* wordt in het verslag aangemerkt, dat, hoewel het der Voorzienigheid in hare liefderijke beschikkingen heeft goedgedacht, gevreesde onheilen grootendeels aftewenden, echter de behoefte, welke bij den aanvang van en gedurende den laatst verloopen winter ondervonden werd, in sterker mate zelfs, dan het jaar te voren, zich heeft doen kennen, en dat de berigten omtrent den staat van het armwezen, uit verreweg de meeste plaatsen uit dit gewest verkregen, meerendeels ongunstig luiden. Als de oorzaken, welke daartoe hebben bijgedragen, worden genoemd, in de eerste plaats, de op nieuw ondervondene mislukking van den aardappelen-bouw, het tegenvallen van den oogst der rogge en de duurte der granen. Ofschoon het bederf in eerstgemeld voedingsmiddel niet zoo groot is geweest, als ten vorigen jare, is echter uit de ingekomene berigten van de plaatselijke besturen optemaken, dat, over al de gemeenten gezamenlijk, de oogst voor een derde is mislukt. Hierbij dient niet uit het oog verloren te worden, dat, met uitzondering van de duinstreek, over het algemeen minder aardappelen verbouwd zijn. Dit een en ander zou echter niet van zoo veel invloed op het armwezen geweest zijn, indien niet nog andere omstandigheden daarmede gepaard waren gegaan. Hiertoe zijn te brengen de in den herfst van 1846 in Noord-Holland zoo algemeen geheerscht hebbende ziekten. Er zijn steden en gemeenten in dit gewest, waarin als 't ware geen huisgezin is verschoond gebleven. Trof die ziekte het hoofd des gezins, die met handen-arbeid voor zich en de zijnen het onderhoud moest verdienen, dan was dit een des te grooter onspoed. De aard toch der ziekte bragt veelal te weeg, dat slechts weinigen zich in eene spoedige herstelling mogten verheugen; verreweg de meesten bleven lang buiten staat om te werken. Zoo werd aan menig ijverig en arbeidzaam huisvader de gelegenheid niet gegeven, om door voortgezetten arbeid en door spaarzaamheid het hoog noodige voor den naderenden winter bijeentebrengen, en het getal dergenen, die uit deze oorzaak zich genoopt hebben gevonden, om tot armenkassen of tot de openlijke liefdadigheid de toevlugt te nemen, is indedaad zeer groot geweest. — Eene derde omstandigheid, welke evenzeer tot verergering van den armenstaat heeft gestrekt, is de vroeg ingevallen en aanhoudende vorst.

„Hoe weinig bemoedigend (dus vervolgt het verslag,) het tafereel ook zij, dat hiervoren werd aangegeven, heeft men, bij vergelijking van hetgeen in naburige Rijken en zelfs in andere gewesten is ondervonden, nog overvloedige stof tot dank voor de afwending van grootere onheilen. Hoe hoog toch de prijzen der eerste en meest noodzakelijke levensbehoeften ook mogen gestegen zijn, en hoe moeijelijk en bezwarend het voor velen ook geweest zij, om in het hoog noodige tot levensonderhoud te voorzien, zoo heeft zich echter geen gebrek, in den eigenlijken zin, aan de eene of andere behoefte des levens doen kennen.

„Moeijelijk was onder deze omstandigheden de taak van vele armbesturen. Nog gedrukt door de opofferingen, waartoe de aangelegenheden van het vorige jaar aanleiding hadden gegeven, liet de staat der kassen niet toe, in die nieuwe behoeften te voorzien; — behoeften welke zich ditmaal reeds zoo vroeg, ten gevolge van de geheerscht hebbende ziekten, hadden doen kennen. Buitengewone middelen aan de zijde der armbesturen aantewenden, kon derhalve veelal niet. Dan ook ditmaal is niet vruchteloos een beroep op de liefdadigheid der ingezetenen gedaan. Getuige daarvan de collecten, zoo openbare als bijzondere, op onderscheidene plaatsen met een gunstig gevolg bekroond. Ook de pogingen hier en elders in het werk gesteld, om door het houden van verlotingen, het geven van voorstellingen, enz. gelden bijeen te brengen, met het doel, om aan niet bedeelden eenige tegemoetkoming te verleenen, verdienen loffelijke vermelding."

Het aantal der hulpbehoevenden, die in Gods-, armen- en zieken-huizen ter verzorging en verpleging opgenomen hebben moeten worden, is alleraanzienlijkst geweest. Terwijl eene afzonderlijke vermelding van hetgeen uit iedere stad of gemeente daaromtrent zoude gezegd kunnen worden, een veel te omvattend werk zou zijn, bepaalt het verslag zich tot de volgende opgaaf, omtrent de hoofdstad Amsterdam. Aldaar is het aantal der in de beide gasthuizen verpleegde personen, 't welk in 1845 had bedragen 6687, gedurende het afgeloopen jaar tot 9861 geklommen. Van een zoo groot aantal verpleegden herinnert men zich geen voorbeeld. Daar de beschikbare ruimte in die gestichten niet toereikende was, heeft men andere localen moeten inrigten. Hoe groot het aantal zieken ook geweest zij, kan echter met voldoening gemeld worden, dat in hunne verpleging door gepaste, ofschoon kostbare maatregelen, op eene goede wijze is voorzien. — Het getal der behoeftigen, welke in het werkhuis zijn opgenomen, is alsmede ontzettend groot geweest. In 1846 zijn gemiddeld 1014 personen daags verpleegd; op ult°. December waren er niet minder dan 1389 personen aanwezig.

In het verslag betreurt men het zeer, dat de verwachting, dat doeltreffende wettelijke bepalingen omtrent het onderstands-domicilie zouden worden vastgesteld, nog niet vervuld is. Uit eene bestendiging van den tegenwoordigen staat van zaken in dit opzigt moet noodwendig verwarring volgen.

Ten behoeve van verscheidene armbesturen en liefdadige inrigtingen zijn weder erfstellingen en legaten gemaakt. Daaronder worden in het verslag genoemd een legaat van wijlen de wed. *W. Borski* aan de diaconie der geref. gemeente te Bloemendaal, groot *f* 3000; van dezelfde aan de diaconie der ned. herv. gemeente te Amsterdam *f* 10,000; aan laatstgenoemde diaconie een legaat van de wed. *C. Beet* groot *f* 46,000 in 2½ pc. nat. werk. schuld en *f* 16,054 in contanten; aan het evang. luth. diaconie-, wees-, oude-mannen- en vrouwenhuis te Amsterdam de nalatenschap van wijlen *Joh. Jac. Richter*, groot ongeveer *f* 10,000; enz. Aan liefdadige instellingen te Haarlem zijn vermaakt: aan de diaconie der waalsche geref. gemeente, door wijlen *C. C. Linden van Dijk*, echtgenoot van den heer *W. P. de Ch. Vrugt*, een derde harer nalatenschap; — door wijlen *Elis Wansing*, aan het r. kath. wees- en armhuis, een legaat van *f* 3000, en aan het hofje van mr. *P. Codde*, gelijk aan dat van *Cath. J. Amen*, ieder *f* 2000; — aan het r. kath. wees- en armhuis, door *Petr. Faas*, hare nalatenschap; — aan het r. kath. wees- en armhuis, door de wed. *C. de Wit*, een legaat van *f* 2400 2½ pc. w. s., en door dezelfde testatrice hare nalatenschap, tot stichting van een weldadig fonds, ten behoeve van arme lieden te Haarlem, die niet door de eene of andere diaconie bedeeld worden, onder directie van de heeren *N. J. van Bemmel c. s.*

HAARLEM, 8 Julij.

Uit Breda wordt van den 7den Julij gemeld, dat Z. M. de Koning gedurende acht dagen te Tilburg zal verblijven, zich alsdan voor drie of vier dagen naar 's Gravenhage zal begeven, om daarna weder naar Tilburg terugtekeeren, alwaar hoogstdezelve alsdan eenigen tijd zal doorbrengen. — Voorts wordt berigt, dat Z. M. de goirlesche heide, die zich langs het belgische grondgebied uitstrekt en eene oppervlakte van ruim drie honderd bunders beslaat, heeft aangekocht.

— Onder dagteekening van den 6den Julij wordt uit Groningen gemeld, dat op dien dag aldaar de vergadering der provinciale Staten is geopend, en dat de leden hunne werkzaamheden hebben aangevangen met de benoeming van een lid voor de Tweede-Kamer der Staten-generaal, ter vervanging van den heer *Modderman*. De eerste stemming heeft den navolgenden uitslag opgeleverd: de heeren mr. *B. Wichers* 18 stemmen; *W. L. de Sturler*, oud-majoor van het indische leger, 15 stemmen; mr. *J. W. Quintus*, jhr. mr. *U. Alberda van Menkema* en mr. *J. de Sitter*, ieder ééne stem. Bij de tweede stemming hebben de beide eerstgenoemde heeren ieder 18 stemmen bekomen; — bij de derde stemming, de heer *Wichers* weder 18 stemmen, doch de heer *de Sturler* slechts 17 stemmen, zijnde er een blanco briefje gevonden. Ware de derde stemming aan de tweede gelijk geweest, dan zou de heer *Wichers*, als oudste in jaren, zijn benoemd; thans moet eene nieuwe verkiezing plaats hebben, welke tot eene volgende bijeenkomst is uitgesteld.

Te Maastricht is in de vergadering van de provinciale Staten van Limburg van den 6den dezer de heer *de Weichs de Wenne* herkozen als lid van de Tweede-Kamer der Staten-Generaal.

HAARLEM, 8 Julij.

In de bijeenkomst van de Staten van Noord-Holland van heden is voorzien in de benoeming van de leden der Tweede-kamer van de Staten-generaal, welke dit jaar behooren aftetreden.

In de plaats van jhr. mr. *P. van Akerlaken*, welke als lid van de Eerste-Kamer is benoemd, zijn, van de 67 aanwezigen lede, bij de eerste stemming, uitgebragt de navolgende stemmen, als: op de HH. jhr. *P. Opperdoes Alewijn* 32; *J. C. van Wessem* 11; mr. *H. H. van Voorst* 2; mr. *W. J. C. van Hasselt* 1; mr. *H. J. Smit* 9; *J. Smissaert* 2; mr. *G. F. Fontein*, 4; — mr. *J. W. van Romunde* 2; — *B. C. de Lange van Wijngaarden* 1; — *C. van Bommel* 1; — jhr. mr. *C. Backer*, 1 stem; met een briefje in blanco.

Bij eene tweede stemming zijn uitgebragt op de heeren *Alewijn* 41 stemmen; *v. Bommel* 1; *van Wessem* 2; *van Voorst* 1; *Fontein* 4; *Smit* 7; *Portielje* 1 en *van Romunde* 1; — en is alzoo de heer jhr. *P. Opperdoes Alewijn*, directeur der belastingen te Hoorn, als lid der Tweede-Kamer benoemd.

In plaats van den heer mr. *H. A. van Bleiswijk*, welke had verzocht niet weder voor de bedoelde betrekking in aanmerking te worden genomen, zijn bij de eerste stemming uitgebragt de navolgende stemmen, als: op den heer mr. *A. J. C. Maas Geesteranus*, 1; *J. C. van Wessem*, 22; mr. *F. W.* baron *van Styrum* 1; jr. mr. *C. Backer* 10; mr. *H. J. Smit* 5; mr. *G. F. Fontein* 6; mr. *W. H. v. Voorst* 1; mr. *J. W. v. Romunde* 5; *N. C. Quast van Rijneveld* 3; mr. *W. J. C. van Hasselt* 10; mr. *J. A. Kluppel* 1; *J. Smissaert* 1 en een briefje in blanco.

Bij de tweede stemming hebben erlangd de heeren *van Wessem* 28; *Fontein* 7; *Smit* 3; *Backer* 11; *v. Hasselt* 13; *v. Rijneveld* 2, en *v. Romunde* 3 stemmen.

Bij de derde stemming, tusschen de heeren *van Wessem* en *van Hasselt*, heeft de eerste 38 en de tweede 27 stemmen bekomen, en is de heer *J. C. van Wessem*, koopman en wethouder te Zaandam, als lid der Tweede Kamer benoemd.

In plaats van den heer mr. *J. J. Uitwerf Sterling* zijn, bij de eerste stemming, uitgebragt op de heeren *van Romunde* 5 stemmen; *v. Hasselt* 17; *U. Sterling* 35; *C. Backer* 3; *de Bosch Kemper* 2; *J. A. Portielje* 2; *Wiardi Beckman* 2 stemmen; met een onduidelijk briefje; en is de heer *U. Sterling* op nieuw als lid der Tweede-Kamer benoemd.

In plaats van den heer mr. *J. S. van Naamen*, zijn, bij de eerste stemming, uitgebragt op de heeren *v. Naamen* 58 stemmen; *v. Hasselt* 5; *v. Romunde* 2; *Backer* 1, en *Portielje* 1, en is de heer *v. Naamen* op nieuw als lid der Tweede-Kamer benoemd.

In plaats van den heer *H. v. Beek Vollenhoven* zijn, bij de eerste stemming, uitgebragt op de heeren *v. B. Vollenhoven* 48 stemmen; *v. Hasselt* 4; *Backer* 7; *W. Beckman* 3; *Fontein* 1; *Portielje* 2 en *v. Romunde* 2, en is de heer *van Beek Vollenhoven* op nieuw als lid der Tweede-Kamer benoemd.

Bij de verkiezing van leden der Gedeputeerde Staten, en wel ter vervanging van den baron *van Pallandt tot Eerde*, zijn, bij de eerste stemming, uitgebragt de navolgende stemmen, als: op de heeren *v. Pallandt* 56; baron *v. Tuijll van Serooskerken v. Vleuten* 6; jhr. *Huydecoper v. Zeyst* 2; *A. Ebeling* 1; *Bosch v. Drakestein* 1; en baron *v. Styrum* 1; — en is de heer baron *v. Pallandt* op nieuw als zoodanig benoemd.

In stede van den heer *C. van Bommel* zijn, bij de eerste stemming, uitgebragt op de heeren *v. Bommel* 66 stemmen, en *v. Pabst Rutgers* eene stem, en is de heer *van Bommel* op nieuw als lid der Gedeputeerde Staten benoemd.

De Eerste Klasse van het Kon. Nederl. Instituut heeft besloten, een eigen tijdschrift uit te geven, onder den titel van *Tijdschrift voor de Wis- en Natuurkundige Wetenschappen*, ten einde eene spoediger openbaarmaking van de wetenschappelijke onderwerpen, door haar behandeld, te bewerken. De Klasse heeft de redactie daarvan opgedragen aan hare leden: prof. *F. A. W. Miquel*, prof. *A. H. van der Boon Mesch*, prof. *R. van Rees* en prof. *W. Vrolik*, secretaris. De 1ste aflevering is reeds in het licht verschenen.

— De merkwaardige tarwestruik op de nieuwe wandeling te Rotterdam, waarvan in deze courant van 28 Junij melding is gemaakt, is dezer dagen weggenomen en zal, zoo men verneemt, naar Leijden worden gezonden, om aldaar in eene der wetenschappelijke inrigtingen bewaard te worden.

— Den 5den en 6den dezer heeft te 's Hertogenbosch de groote vereeniging en wedstrijd van handboog-schutterijen, en tevens een muziek-feest, plaats gehad. Daaraan hebben 24 van die schutterijen en 8 muziekgezelschappen, uit Noord-Braband, Gelderland en Utrecht, deelgenomen. Bij deze feesten hebben weder gulle vrolijkheid en de meeste orde geheerscht. De optogten der vereenigingen, in hare costumes en met hare banieren, waren luisterrijk. De eerste prijs, eene gouden medaille, is behaald door de schutterij van Stratum; de 2de door die van Moergestel; de 3de door die van Tilburg. Aan de schutterij van Arnhem, als van de verst afgelegene plaats gekomen, en aan die van Dongen, als de fraaist gecostumeerde, zijn mede medailles toegekend.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 8 Julij. Den 7den dezer zijn in Texel binnengekomen Appleton van Londen en Thuus van Drammen, en uitgezeild M'Leish (st.) naar Londen, Cracknel naar Jarmouth en Frost naar Drammen; de wind het kompas rond.

Den 4den Julij zijn Deal gepasseerd de schepen *Javaan*, kapt. J. Schaaf, van Amsterdam naar Batavia en *Anna Elisabeth*, kapt. Harken, van Amsterdam naar Suriname.

Den 2den Julij waren op de hoogte van Salcombe de schepen *Christina*, kapt. Ran en *Jan Pieterz. Koen*, kapt. van der Plas, beide van Amsterdam, *Helena Christina*, kapt. Visser van Rotterdam, alle 3 naar Batavia en *Wilhelmina*, kapt. Klint, van Amsterdam naar Suriname.

Den 30sten Junij was op de hoogte van Torbay het schip *Koning Willem II*, kapt. van Eyk Menkman, van Amst. naar Batavia.

Te Zwolle zijn aangekomen Koning van Hull, en Karst; te Harlingen Pott, beide van Riga, Frankena van Petersburg, Pearson en Cook, beide (st.) van Londen, Albrethsen, Nielsen en Brouwer, alle 3 uit Noorwegen. Te Ameland Hazekamp van Dantzig. Te Zoltkamp Hazewinkel van Petersburg, de Haan van Riga, J. Oorburg, Pronk, Scholtens en de Grooth; te Delfzijl Sterenborg en Stenger, alle 6 uit Noorwegen en Esbra van Stettin. Te Termunterzijl Groen uit Noorwegen. Te Vlissingen Machado van Rio de Janeiro en Sörensen van Aalborg. Te Bordeaux Kalander; te Rouen van der Wiel en Prins, alle 3 van Rotterdam.

FONDSEN EN BEURSTIJDINGEN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN

AMSTERDAM, 8 *Julij*.

	pct.				gebl.
NEDERL. Werk. Schuld	2½	57¾	à	58¼	58
„ „ „	3	69¾	„	70¼	70 1/16
„ „ „ resc.	3	70	„	¼	70⅛
„ „ „	4	89¾	„	90¼	90
„ Oost. Ind. Leen.	4	89¾	„	90	89⅞
„ Am. Synd.	3½	88¼	„	½	88⅜
„ Handelmaatsch.	4½	173¾	„	174¼	174⅛
„ Holl. Spoorw.		107¼	„	108½	107½
„ Rijn „	4½	103¾	„	104¼	104
„ Aand. Haarl. Meer	4	104¾	„	105½	105¼
ENGELAND. Gecons.	3		„		
FRANKRIJK. Inschr. grootb.	3		„		
RUSLAND. Obl. bij *Hope en C.*	5	106½	„	107	106¾
„ „ „ 1828/29	5		„		
„ „ Amst. 1831	5	97½	„	¾	97⅝
„ leen. 1840	4	91¼	„	½	91 7/16
„ inschr. *Stieglitz*	4	90½	„	91	90 13/16
„ „ grootb.	6		„		
„ Certific.	6	71¾	„	72	71⅞
„ negot. Hamburg	5		„		
POLEN. Aand. 1829 *f* 300:—			„		
„ „ 1835 *f* 500:—			„		
„ Oblig.	4		„		
PORTUGAL. Negot. Londen	3	34	„	¼	34⅛
„ „ „	4	33¾	„	34½	34¼
„ Binnenl.	5		„		
SPANJE. Negot. Londen 1834	5	17¼	„	¾	17½
„ „ onbep. St.	5	16½	„	17¼	
„ Coupons		13	„	½	13⅜
„ negot. Londen 1842	3	36¾	„	37¼	37
„ Binnenl. Schuld	3	28½	„	29	28 13/16
OOSTENRIJK. Ween. Bank *Goll*	5		„		
„ „ „ „	4		„		
„ Metalieken	5	103¾	„	104¼	104
„ „ neg. Londen	5		„		
„ „	2½	53¾	„	54¼	54
NIEUW GRENADA. Negot. Londen.	1		„		
VENEZUELA. Negot. Londen	2	39½	„	40	39¾
MEXICO. Negot. Londen	5	18¾	„	19¼	19
LOUISIANA bij *Hope en C.*	5	68¾	„	69¼	69
Geld op Beleening		3½	„		
dito op Prolongatie		3	„		

Americ. Bank-actien bij *Hope* 4¼. Griekenland neg. Londen 6⅛.

De stemming in binnenl. fondsen was heden over 't geheel aangenaam; aandeelen Holl. Spoorw. en Handelm. zeer gewild; eerstgemelde, tot 108¼ verhandeld, zijn op 107½ pc. gebleven; laatstgemelde zijn van 174 op 174⅛ gestegen. Van buitenlandsche waren de 4 pc. Russen gevraagd; Portugal nagenoeg ¼ pc. hooger dan gisteren en alzoo gebleven; Spanje ½ pc. williger; in grieksche fondsen was eenige handel tot verhoogde coursen; in onbepaalde grieksche coupons is van 5⅞ tot 6¼ pc. gedaan.

Gisteren zijn de 3 pc. renten te Parijs 77 fr. 97½ verhandeld; 5 pc. 118 fr. 85; Spanje 3 pc. binn. 27⅞.

MADRID, 1 Julij. De 5 pc. 17½; de 3 pc. 28¼ *ex div.*; Coupons 13.

BERLIJN, 5 Julij. De 4 pc. Russen bij *Hope* en dito bij *Stieglitz* 94½.

FRANKFORT, 5 Julij. Metall. 107⅝. De 2½ pc. Ned. 57⅝.

LONDEN, 6 Julij. Cons. 89. De 2½ pc. Ned. 57⅝; dito 4 pc. 89¾. Brazilie 84. Nieuw Gren. 19¾. Ecuador 2⅜. Mexico 19¼. Peru 36. Ard. 21; Pass. 4¾; Deferr. 14½; de 3 pc. Spaans. 32¾. Venez. 39; Uitgest. dito 12½. De 4 pc. Portug. 31. Rijn Spoorw. £ 3 disc.

PARIJS, 6 Julij. De 5 pc. cont. en ult. 119; de 3 pc. cont. 78,10; ult. 78,15. De 3 pc. Spaans. binnenl. 27⅞.

ANTWERPEN, 7 Julij. Ardoins 16¾; de 3 pc. binnenl. 28 7/16.

Vierde uitloting der Keur-Hessische aandeelen op 1 Julij 1847. ste prijzen tot en met 400 rijksd.

N°. 87304, 32000 rijksd.; 155717, 8000 r.; 102398, 4000 r.; 110872, 2000 r.; 55706 en 134225, ieder 1500 r.; 63005, 110870 en 122716, ieder 1000 r.; 11019, 23465, 63014, 110863 en 110872, ieder 400 rijksd.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 6 Julij. *Tarwe* zonder handel. *Rogge* aanmerkelijk lager; 116 p. riga *f* 9,50 à *f* 9,40. *Boekweit* 116 p. holst. *f* 10,25. *Gerst* 85 c. lager, 103 à 107 p. wint. *f* 9,10 à *f* 9,50. *Haver* traag afgaande; 78 à 89 p. dikke br. *f* 5 à *f* 5,90; 62 à 68 p. w. voer *f* 4,40 à *f* 4,95. *Paardenb.* tegen *f* 10 te vergeefs aangeboden. *Gort* grove *f* 16 à *f* 17; parel *f* 24 à *f* 25.

Boter te Delft, 8 Julij, *f* 37 à *f* 40.

202de KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der derde Klasse.

7de Lijst. Geene.

[In de advertentie, betreffende oproeping van schuldeischers van de firma *Savrij* en *Verpoorten*, geplaatst geweest 7 Julij, staat in den eersten regel 10 Julij, moet zijn 10 Junij.]

*** SPAARBANK TE *HAARLEM.*

COMMISSARISSEN berigten dat de INTERESSEN, verschijnende 30 Junij 1847, in de Boekjes der Deelhebbers zullen worden *bijgeschreven*, *ten Kantore* van hunnen Mede-Commissaris en Boekhouder, den Heer C. D. HUËT, in de Battejorisstraat, Wijk 5 N°. 795 *rood*, op *Zaturdag* den 10den, 17den, 24sten en 31sten Julij 1847, *des namiddags van een tot twee ure.*

De zittingen, tot het ontvangen en terugbetalen van gelden, zullen, naar gewoonte, gehouden worden in het Lokaal, in de Zijlstraat; doch zullen er geene gelden ontvangen noch terugbetalingen gedaan worden, *vóór dat de bijschrijving der Interessen zal zijn geschied.*

Haarlem, In naam van Commissarissen,
23 *Junij* 1847. W. VAN WALRÉ, President.

*** **HOLLANDSCHE**

SOCIETEIT VAN LEVENSVERZEKERINGEN,

OPGERIGT IN DEN JARE 1807.

ERKEND, en geplaatst aan het Hoofd van de Lijst, gevoegd bij het KONINKLIJK BESLUIT van 10 Julij 1840. (*Staatsblad N°. 43.*)

COMMISSARISSEN:

De Heeren A. FOCK,
Mr. D. J. VAN LENNEP,
Mr. A. BACKER JR.,
C. D. CROMMELIN.

DIRECTEUR:

De Heer P. LANGERHUIZEN.

STREKKING:

1°. Het aangaan van Contracten ter Verzorging, bij wijze van *Kapitalen*, *Weduwen-*, *Weezen-* en andere Pensioenen. (*Berigt* N°. 1.)

2°. De uitgifte van *Lijfrente-Brieven* en *Contracten*, tot vestiging van oploopende Kapitalen. (*Berigt* N°. 2.)

WAARBORGEN:

1°. Het Fonds van EEN MILLIOEN GULDEN, tijdens de oprigting door de aandeelhouders bijeengebragt en beschikbaar gesteld.

2°. De *Reserve-Kas*, thans bedragende TWEEMAAL HONDERD VIJFTIG DUIZEND GULDEN.

3°. De bovendien afgezonderde waarde van al de loopende Contracten van Levensverzekeringen en Lijfrenten, welke na afloop van ieder Boekjaar wiskundig wordt berekend.

4°. Hare berekeningen, achtereenvolgend met overleg, en vroegere, of voortdurende medewerking van de Wiskundigen VAN SWINDEN, BANGMA en LOBATTO gemaakt.

Berigten en inlichtingen te verkrijgen bij den Directeur, Heerengracht, tusschen het Koningsplein en de Vijzelstraat, N°. 83, te Amsterdam, en bij de Correspondenten dezer Societeit, op de meeste plaatsen des Rijks.

Correspondenten in de Provincie Noord-Holland:

Te Haarlem,	de Heeren	GUEPIN en VAN DER VLUGT.
„ Beverwijk,	„ Heer	H. HOVIJ.
„ Edam,	„ „	J. L. ROLFF.
„ Hilversum,	„ „	A. PERK, Notaris.
„ Hoorn,	„ „	M. R. LIPPITS, Notaris.
„ Krommenie,	„ „	D. VAN DER WART, Notaris.
„ Medemblik,	„ „	P. DE BOER.
„ Nieuwe Diep,	„ „	P. A. BEETS, Notaris.
„ Nieuwendam,	„ „	K. VEENSTRA, Notaris.
„ Zaandam,	„ „	M. VAN ORDEN.

*** **SOCIETEIT TOT AANMOEDIGING DER VERBETERING VAN HET PAARDENRAS IN NEDERLAND.**

WEDLOOPEN TE *ARNHEM*,

Op Maandag den 12den Julij, aanvang ten 11 ure.

Betrekkelijk deze Wedren gelooven wij onze lezers te kunnen berigten, dat dezelve luisterrijk zijn en die van het vorig jaar verre in belangrijkheid overtreffen zal, als zijnde voor de Wedren (Prog. n°. 2) ingeschreven geworden de Paarden *Pastille*, *Uranie*, *Nero* en *The Drummer*. Voor de beide Premiën (Prog. n°. 3) *Emma*, *Flora*, *Ida*, *Wellington*, *Pipelet* en *Rachel*. Voor de Heeren-Wedren (Prog. n°. 4) *Ursula*, *Joung Merlin*, *Ensign*, *Widgeon* en *Pipelet*. Voor de Wedren (Prog. n°. 5) *Zuleika*, *Uranie*, *Nora*, *Mahomet Alie*, *Admiraal*, *Maij Flower*, *Giant* en *Joung Captain*.

Terwijl voor de overige nummers van het Programma de termijn van inschrijving nog niet verstreken is.

Verder vernemen wij, dat door de regering van Arnhem is bekend gemaakt:

dat de entrée-gelden voor de renbaan zijn:

Voor ieder Persoon 50 Cents; voor Rijtuigen links van den ingang *f* 1 en regts 50 Cents en voor een bereden Paard *f* 1;

dat Boxen op de Baan verkrijgbaar zijn tegen *f* 6;

dat geen Paard mag loopen, zonder vertoon van het bewijs, dat de inleggelden voldaan zijn;

dat de Leden der Societeit tot verbetering van het Paardenras in Nederland zullen moeten voorzien wezen van het herkennings-teeken, om alle voorregten te genieten, hun bij de wetten der Societeit toegestaan, hieronder begrepen de toegang tot de tribune met DRIE Dames;

dat de loten, ad *f* 10 per lot, op het winnende Paard, (Prog. n°. 4) ter stedelijke Secretarie verkrijgbaar zijn en dat eindelijk ten opzigte van den prijs van *f* 100 door de *stad Arnhem* is bepaald geworden:

HARDDRAVERIJ, *voor eenspannige Paarden voor een chais.*

Inleg *f* 5 *voor den tweeden aankomende in tijdsverloop.* Inlandsche Paarden van ONBEPAALDEN ouderdom, inschrijving voor den 8sten Julij, afstand eenmaal de Baan.

De prijs wordt vereerd aan het Paard, dat den afstand in den kortsten tijd zal hebben afgelegd. De snelheid van elken rid wordt dan door de Chronometer opgenomen.

Elk Paard loopt afzonderlijk.

Tot deze Draverij zullen geene Paarden worden toegelaten, die tot het harddraven op banen zijn opgeleid.

GROOTE WEDREN

op het *Hazepatersveld* te Haarlem, op *Zondag* den 11den Julij 1847, des namiddags ten *half zes* ure, om *een kwartier voor acht* ure te eindigen; te geven door al de Leden van den

KONINKLIJKEN PRUISSISCHEN CIRCUS,

onder Directie van ***ED. WOLLSCHLAGER.***

De Aanplak-Billetten en Programma's geven een breedvoerig verslag van dit prachtvol vermaak.

NB. Heeren Liefhebbers, welke hunne Paarden willen laten mederennen, gelieven zich op Zaturdag, voor 12 ure, aan de Directie aantemelden.

*** Getrouwd:

'sHERTOGENBOSCH, 7 Julij 1847. Mr. A. J. KORTEWEG en C. M. HOLSTER.

Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

J. C. VONK,
Weduwnaar van *M. S. van de Velde*, met
A. J. VAN DE VELDE.

ALKMAAR, 7 Julij 1847.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER, Vrouwe *JOHANNA GEERTRUIDA ELLENS*, geliefde Echtgenoote van Mr. L. B. LOHMAN.

GRONINGEN, 2 Julij 1847.

*** Te WIJLER beviel den 5den Julij 1847 zeer voorspoedig van eenen ZOON, Vrouwe *C. M. VAN DAM — TRAUTMANN.*

*** Heden verloste voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON, *FRANCIENA GROEN*, geliefde Echtgenoote van NAN BAKKER Mz.

KROMMENIE, 5 Julij 1847.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER, *E. C. MAXWILS*, *STRENG.* Eenige kennisgeving.

'sHAGE, 6 Julij 1847.

*** Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen ZOON, *J. M. C. HAVELAAR*, hartelijk geliefde Echtgenoot van W. J. HOFFMAN.

ROTTERDAM, den 7den Julij 1847.

*** Heden overleed mijn geliefde Man, JOHAN GEORGE STOLZ, weleer Ridder Onder-Officier in Dienst van onzen voormaligen Koning, later Boekbinder te Rotterdam, thans Landeigenaar en Grondbezitter alhier, in het 58ste jaar zijns aardschen levens, het 23ste onzer Echtvereeniging. Eindelijk wederzien daar ons de Adel der Ziel, door de Zonde verloren, om Christus wordt wedergegeven, is mijne verwachting, en op eindelooze hereeniging blijve ik vertrouwend hopen en mij mede troosten.

RODEN, in *Drenthe*, den 1sten Julij 1847. R. C. VAN GIESEN, Weduwe *Stolz*.

*** Op heden, des middags circa een uur, overleed alhier, aan de gevolgen eener kortstondige doch hevige ziekte van slechts 8 dagen, tot bittere droefheid van mij en mijne negen Kinderen, na eene hoogst gelukkige Echtvereeniging van ruim 20 jaren, de Heer LUDOLPH REINIER FONTEIN, in leven Handelaar en Fabrikant ter dezer Stede, in den ouderdom van 45 jaren en 4 maanden.

FRANEKER, den 2den Julij 1847. E. M. DE SWART, Wed. *L. R. Fontein.*

*** Heden overleed, in den jeugdigen leeftijd van acht en een half jaren, CHRISTOFFEL WILHEM, hartelijk geliefd oudste Zoontje van C. W. EEKHOUT JR. en B. G. EEKHOUT — POLS.

OLDENZAAL, den 4den Julij 1847.

*** Den 5den Julij 1847 overleed te HAARLEM, in den ouderdom van ruim 71 jaren, de Hoog Wel-Geboren Vrouwe MARIA JACOBA DE BOSSET, geb. TEDING VAN BERKHOUT.

*** Heden overleed, in den ouderdom van ruim vijftig jaren, CATHARINA SOPHIA LONNEMAN, Weduwe van den Heer *J. F. Verburg*, tot bittere droefheid van hare beide Kinderen en verdere Betrekkingen.

HAARLEM, 6 Julij 1847.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van bijna 79 jaren, de Heer LEENDERT DE GORTER, Weduwenaar van Mejufvrouw *Catharina de Willigen.*

De uitvoerders van zijnen uitersten wil,

VLAARDINGEN, den 7den Julij 1847. J. KOS. C. BERGWERF.

*** Die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den Boedel en Nalatenschap van wijle Mejufvrouw de Weduwe J. VAN VELTHUIZEN, gewoond hebbende te Vreeswijk en aldaar op den 22sten Junij 1847 overleden, worden verzocht daarvan opgave of betaling te doen, vóór den 1sten Augustus 1847, ten Kantore van den Notaris CAMBIER VAN NOOTEN, te Lopik gevestigd.

*** De ondergeteekende Phil. Theor. en Litt. Hum. Candidatus, sints bijna 12 jaren onafgebroken verbonden aan de Inrigting voor Opvoeding en Onderwijs, ten jare 1830 door den Heer J. KLEIN, op Oudwijk, nabij Utrecht, opgerigt, doch die eerlang, naar vrije verkiezing van gemelden Heer, zal ophouden te bestaan, wenscht, na bekomene autorisatie van het Edel Achtbaar Bestuur der Stad Utrecht, te openen eene INRIGTING, in doel, strekking, getal van Leerlingen en vestiging buiten de Stad, doch in de onmiddelijke nabijheid van dezelve, geheel met die op Oudwijk overeenkomende. Hij neemt dus de vrijheid, aan het beschaafde publiek kennis te geven, dat hij even buiten de Wittevrouwenpoort der Stad Utrecht, een voor zijn oogmerk geschikt, doelmatig Buitentje, genaamd *Buitenlust*, heeft aangekocht,

en hetwelk hij voornemens is in den loop van dit jaar zijne Inrigting te vestigen, terwijl hij dezelve inmiddels openen zal op den 22sten Augustus aanstaande, op het voornoemde Buitenverblijf *Oudwijk*. Hij beveelt dezelve aan de belangstelling en het vertrouwen van Ouders en Voogden aan, terwijl hij, ondersteund door bekwame Onderwijzers, niets onbeproefd zal laten om die onderscheiding te verdienen, die een zoo geruimen tijd aan het Instituut op Oudwijk is ten deele gevallen.

Prospectussen en inlichtingen zijn te bekomen op Oudwijk, te Utrecht bij den Boekhandelaar J. G. BROESE en te Amersfoort bij de Boekhandelaars JACOBS & MEIJERS.

Utrecht, den 23sten Junij 1847.

J. SANDBERG,
Phil. Theor. en Litt. Hum. Candidatus.

*** Een ONDERWIJZER van den tweeden rang, van de Hervormde Godsdienst, voorzien van eene acte van toelating tot het onderwijzen der Fransche Taal, bekend met de beginselen der Wiskunde en de beste getuigschriften kunnende produceren, wenschte zijne betrekking met eene andere te verwisselen. Adres met *franco* Brieven, onder Letter Q., aan het Bureau der Utrechtsche Courant.

*** Een Onderwijzer van den 2den Rang en gemagtigd de moderne Talen enz. te onderwijzen, wenscht geplaatst te worden als GOUVERNEUR of als SECONDANT, op eene niet zeer uitgebreide inrigting van Opvoeding en Onderwijs. Om verdere inlichtingen gelieve men zich te vervoegen met *gefrankeerde* Brieven, onder Letter O., bij den Boekhandelaar J. F. VAN DOBBEN, te Haarlem.

*** IEMAND van de Hervormde Godsdienst, bezitter van den vierden Rang, bekend met de Fransche Taal en de leerwijze van *Prinsen*, gewoon op eene talrijke School werkzaam te zijn en van goede getuigschriften voorzien, zag zich gaarne geplaatst. Brieven *franco*, onder Lett. X., bij den Boekverkooper C. J. VAN LEEUWEN Lz., te Woerden.

*** Men verlangt bij eene fatsoenlijke Familie, in Noord-Braband, eene GOUVERNANTE, van de Protest. Geloofsbelijdenis, om aan vier Kinderen grondig onderwijs te geven in de Hollandsche en Fransche Talen en op de Piano, benevens het Naaijen en verdere Vrouwelijke Handwerken. Adres, met opgave van het verlangde Salaris en adressen ter informatie, onder de Letters V. D. M., aan het Postkantoor te Oosterhout. Brieven *franco*.

*** Men verlangt in eene der Noord-Hollandsche Steden, in een groot Huisgezin, een fatsoenlijk BURGER MEISJE, van de Protestantsche Godsdienst, niet beneden de vijf en twintig jaren oud, die in staat is om de zorg voor Jonge Kinderen op zich te nemen, die grondig ervaren is in het Wollen- en Linnennaaijen en die verder met de Wasch kan omgaan en in het Huishouden behulpzaam zijn. Hierop reflecterenden gelieven zich te adresseren (Brieven *franco*) onder de Letters A. Z., bij de Wed. L. C. VERMANDE, Boekhandelaarster te Medemblik.

*** *The Principal of a genteel BOARDING SCHOOL for young Ladies, near Bath in Engeland, desirous of extending her connexion on the continent, begs to announce that the duties of the Establishment will be resumed July 20th, after the midsummer recess. The course of instruction includes the various branches of usefull knowledge and general literature in the English, Dutch, French and German languages, music, singing, dancing, drawing, usefull and ornamental needlework and all the essentials of a polite and liberal education on moderate terms. It is trusted that the plans pursued in this establishment will be approved by Parents desirous that the education of their daughters should be conducted on christian principles, and it is the teachers aim to impart to the pupils a quiet and lady-like deportment. The situation is healthfull and desirable, and satisfactory testimonials can be procured from Dutch families of distinction, whose children are receiving their education at this establishment. An interview with the PRINCIPAL (who visits Holland yearly) may be obtained in the early part of July, by letters forepaid, addressed letter B, care of mr. A. E. C. VAN SOMMEREN, Bookseller in Zutphen, where prospectuses may also be obtained.* 1e *July* 1847.

*** **ESSENCE VOOR KRUIDENWIJN VAN 1847,** om spoedig een smakelijken KRUIDENWIJN te bereiden, is weder te bekomen bij C. V. VAN VALKENBURG, Apotheker in de Korte Houtstraat, te 's Hage, en in depôt te Amsterdam, bij *T. P. Egeling*, Prinsegracht bij de Anjelierstraat; te Utrecht, bij den Heer *Milius*, Apotheker; te Hoorn, bij den Heer *Korver*, Apotheker; te Leyden, bij den Heer *Reijst*, Apotheker.

*** UIT DE HAND TE KOOP: De BUITENPLAATS, genaamd *RANDENBROEK*, gelegen in de nabijheid der Stad Amersfoort, strekkende langs den Randenbroeker Weg en de Heiligenberger of Woudenburger Beek, bekend door de bij uitstek schoone gezigten, zeldzaam en aanzienlijk Boomgewas en lommerrijke Wandelingen, bestaande eerstelijk in eene extra kapitaal en modern betimmerd Heeren-Huisinge, bijzonder ingerigt voor *Zomer-* en *Winter-Verblijf*, wijders Mangelhuis, Koetshuis, Stalling, Tuinmans-Woning, Orangerie, Ananassen- en andere Broeikassen, Moestuinen, Boomgaarden, Menagerie, Duiven- en Hoendertoren, Vischrijke Vijvers en Grachten. Goudvischkom; benevens eene kapitaal gebouwde en vrolijk gelegene Koepel; voorts de GAREN- en LINNENBLEEK, genaamd *METJENSBLEEK*, en hetgeen verder tot dit Buitengoed behoort. Te bevragen bij de Notaris SCHEERENBERG, te Amersfoort en bij J. B. PLAAT, Makelaar, op de Keizersgracht, tusschen de Hartenstraat en Leliegracht, N°. 304, te Amsterdam. Brieven *franco*.

*** UIT DE HAND TE KOOP: Een hechte en sterke Steenen WIND-KORENMOLEN, met drie paar Maalsteenen en deszelfs Huizing, Tuin en Erve, in eene welvarende volkrijke Gemeente, in de omstreken van Dordrecht. Te bevragen met *franco* Brieven, onder Letter G., bij den Boekhandelaar H. LAGERWEIJ, te Dordrecht.

*** UIT DE HAND wordt TE KOOP gepresenteert: Eene KOEK- en BANKETBAKKERS-AFFAIRE, gelegen in eene der volkrijkste Buurten der Stad Amsterdam. Adres *franco*, onder Lett. P., in den Kantoor-Boekwinkel van de Wed. I. ELLERMAN, Beurssteeg, 112, te Amsterdam.

*** UIT DE HAND TE KOOP: Een florisant WINKELHUIS en ERVEN, op een der beste standen te Purmerende, in *Meubelen* en *Houtwaren enz.*; dadelijk te aanvaarden, door verandering van woonplaats, welke *Affaire* eene reeks van jaren bestaan heeft. Te bevragen bij den Eigenaar en Bewoner WM. KLINK. Brieven *franco*.

*** **HET LOKAAL *NUT EN VERMAAK*, TE *GOUDA*.**

De Notaris C. C. KROM, te Gouda, is voornemens in het bovengenoemde Lokaal, op den 21sten Julij 1847, in het openbaar te doen Veilen, en op den 4den Augustus daaraanvolgende, telkens des avonds ten 7 ure, bij Afslag te verkoopen: hetzelve LOKAAL, *Nut en Vermaak*, bestaande in een Huis, Tuin, Kolfbaan, Pakhuis en Erven, alles staande en gelegen aan de Oosthaven te Gouda, Wijk B, Nos. 38 en 29, Kadaster Sectie C, Nos. 238, 247, 252, 264 en 265, en aldaar groot 21 Roeden, 18 Ellen, in welk Lokaal de Societeit de *Réunie* wordt gehouden, waarin de *Concert-*, *Comedie-* en *Balzaal* zich bevindt, en waarin ook de vergaderingen van het Departement der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen*, van de *Vrijmetselaars-Loge* en van andere *Vereenigingen* te Gouda, gehouden worden. Nadere inlichtingen zijn te bekomen, zoo ten Kantore van den bovengenoemden Notaris, als ten Kantore van den Notaris W. J. FORTUIJN DROOGLEEVER, te Gouda, zijnde het Perceel inmiddels *uit de Hand te Koop*, en kunnende 2/3 gedeelte der Kooppenningen als eerste Hypotheek daarop gevestigd blijven. Te bevragen bij gemelde Notarissen. Brieven *franco*.

*** Dingsdag den 3den Augustus 1847, des voormiddags ten 10 ure, zal ten huize van *Gerrit van Dijk*, te Vreeswijk, ten overstaan van den Notaris W. H. J. CAMBIER VAN NOOTEN, te Lopik gevestigd, in het openbaar worden verkocht;

Een hecht en sterk HUIS, met ERVE en GROND, benevens Hooiberg, Schuurberg, Koetshuis en Paardenstalling, staande en gelegen op het beste gedeelte van het Dorp, te Vreeswijk aan de Vaart.

Ruim vier Bunders, 60 Roeden WEI-, HOOI-, GRIEND- en BOOMGAARDLAND, gelegen als voren.

Een sedert weinige jaren nieuw opgebouwd HEERENHUIS, voorzien van velerlei Gemakken, staande en gelegen als voren, hebbende een vrolijk uitzigt op den grooten Weg en den Schipbrug.

Alles in zoodanige Percelen als bij de Billetten breeder is vermeld, zijnde de Huizen te aanvaarden den 1sten November 1847, en de Landerijen den 1sten Januarij 1848.

*** Op Donderdag 22 Julij a. s. bij inzetting, en Donderdag 5 Augustus bij toeslag, telkens des middags om 12 ure, zal binnen Barneveld, ten huize van *E. Witteveen*, in *de Zwaan*, in het openbaar worden verkocht:

De kapitale BOEREN-ERVEN *GROOT- EN KLEIN MIDDENDORP*, gelegen in de Buurschap Hanselaar, onder de Gemeente van Voorthuizen, nabij den Straatweg, bestaande in twee Boeren-Woningen, Koren- en Hooibergen, Schuren, Schaapskooijen en 50 Bunders, 38 Roeden, 25 Ellen extra best Bouw- en Weideland, Heidevelden en Gronden, Boomen en Houtgewassen. Bewoond door *E. H. van Middendorp* en *W. Holtz*. Breeder bij Biljetten omschreven en nader onderrigt te bekomen ten Kantore van den Notaris VAN DEN HAM, te Lunteren, alsmede bij den Heer H. VAN DEN HAM, te Barneveld. Brieven *franco*.

*** Op Zaturdag 31 Julij a. s. bij inzetting, ten huize van den Logementhouder *Schimmel*, en Zaturdag 14 Augustus bij toeslag, ten huize van *H. Schut*, in de *Bonte Koe*, telkens des middags om 12 ure, zal binnen Barneveld, in het openbaar, worden verkocht:

N°. 1. Eene kapitale BOEREN-HOFSTEDE, *DE GLIND* genaamd, gelegen onder de Gemeente Barneveld, in de Buurschap Glinde, bestaande in een Boerenwoning, Hof, Brink, Koren- en Hooibergen, Schaapskooijen en 52 Bunders, 17 Roeden, 53 Ellen Bouw- en Weidelanden, Heidevelden en Gronden, Boomen en Houtgewassen. Bewoond door *W. van de Glind*.

N°. 2. Eene BOEREN-HOFSTEDE, gelegen aan het boveneinde van Hoozwijk, onder de Gemeente Apeldoorn, bestaande in een Boerenwoning, Hof, Brink, Berg, twee Schaapskooijen en 31 Bunders, 33 Roeden, 39 Ellen Bouw- en Weidelanden, Heidevelden en Gronden, Boomen en Houtgewassen; behoorende tot dit Erf de geregtigheid van drie vierde deelen Hout, in het Hoozwijker Bosch of Mark van Hoozwijk, alsmede een Winter- en een Meivierel, zoo ook een loopend Vierel, in de Hoozwijksche Boven- en Beneden-Vinkelt. Bewoond door de Erven *Cs. Brink*.

N°. 3. Een HUIS, met annexe KAMER, ERF, TUIN en GROND, waarin de *Bakkerij* wordt uitgeoefend, staande en gelegen binnen het Dorp Voorthuizen, groot 27 Roeden, 16 Ellen. Bewoond door *E. van Uggelen* en *D. Bos*.

Breeder bij Biljetten omschreven en nader onderrigt te bekomen ten Kantore van den Notaris VAN DEN HAM, te Lunteren, alsmede bij den Heer H. VAN DEN HAM, te Barneveld. Brieven *franco*.

*** Door A. CRANENDONCQ, Boek-, Papier- en Kunsthandelaar te Nijmegen, is uitgegeven en verzonden:

EENE KAHIER MET
TWAALF HARTSTOGTEN,
TEVENS GESCHIKT VOOR
TEEKEN-STUDIËN
DOOR
J. F. WIERTZ:
MET TEXT EN GEDRUKT OMSLAG.
Prijs *f* 2,50.

Alle Liefhebbers *van* en Onderwijzers *in de Teeken- en Schilderkunst*, kunnen dit Werk met nut gebruiken; ook is hetzelve niet onbelangrijk voor *Physionomiekundigen, enz.* De groote onkosten hieraan besteed en betrekkelijk geringen prijs, heeft de verzending beperkt; echter is hetzelve, op *franco* aanvrage, door Heeren Boek- en Kunsthandelaren, in Commissie bij den *Uitgever* te bekomen.

*** C. G. VAN DER POST, te Amsterdam, heeft uitgegeven en alom verzonden:

DE BEOORDEELAARS DER BEGROOTING VAN OORLOG BEOORDEELD. . . . . à *f* -,60.

*** De Boekverkooper G. M. P. LONDONCK, te Amsterdam, heeft den 1sten Julij uitgegeven en verzonden:

TIJDSCHRIFT
VOOR
DE WIS- EN NATUURKUNDIGE
WETENSCHAPPEN,
UITGEGEVEN DOOR DE EERSTE KLASSE VAN HET KONINKLIJK NEDERLANDSCHE INSTITUUT VAN WETENSCHAPPEN, LETTERKUNDE EN SCHOONE KUNSTEN,
Eerste Deel. 1ste *Aflevering.*

INHOUD: G. VROLIK. Aanteekeningen over het ontstaan van Uitwassen in de Slagtanden van Elephanten, ten gevolge van ingeschoten kogels. F. KAISER. Iets over de Sterrekundige Waarnemingen van *Christiaan Huygens*. Met eene Afbeelding. C. J. GLAVIMANS. Verslag wegens de Proeven genomen met de Middelen van *Kyan*, *Burnett* en *Payne*, tegen de Vervuring van het Hout. F. A. W. MIQUEL. Over eenige nieuwe of zeldzame Cycadeën in den Hortus Botanicus te Amsterdam. SCHROEDER VAN DER KOLK. Over het verband tusschen de Gevoels- en Bewegingszenuwen. Prijsuitschrijving der Eerste Klasse.

PRIJS *f* 0,85.

De afleveringen van dit Tijdschrift zullen op onbepaalde tijden, echter op zoodanige wijze verschijnen, dat jaarlijks één Deel worde uitgegeven, hetwelk den omvang van 20 Vellen van 16 Bladzijden in 8° niet zal te boven gaan.

*** **VOORHANDEN:**

Nog enkele Exemplaren van het zoo gunstig bekende Werkje van den Hoogleeraar

Dr. *A. NUMAN*,

aanwijzing ter genezing van de Schurft der Schapen en van ander Vee, zonder aanwending van RATTEKRUID of KWIKMIDDELEN. Prijs *f* -,50.

Uitgegeven bij W. C. J. BOLLAAN, te Utrecht.

*** Op heden is verzonden en algemeen verkrijgbaar gesteld:

DE GEEST VAN ONZEN TIJD.
DE POËZY ONZER DAGEN.
AAN
J. M. CALISCH,

door *Jodocus de Wandelaar*, vroeger genaamd *Post*, Lid en voorstander van alle bestaande en toekomstige vereenigingen. Prijs 25 Centen.

*** **EEN NIEUWE ROMAN**

is van de Pers gekomen bij den Boekhandelaar J. F. VAN DOBBEN, te Haarlem, onder den Titel van:

GISELA,
OF HET EDELE MEISJE IN STRIJD MET DE WERELD, HET LOT EN HET LEVEN, uit het Hoogduitsch van L. MÜHLBACH, door Iz. J. LION, met gelith. Titel en Vignet. Prijs *f* 3,25.

Vroeger is door hem uitgegeven en wordt met succes gedebiteerd:

BLOEMEN EN VRUCHTEN, geplukt door J. F. BOSDIJK. Prijs *f* 2,40.

DE KOLONEL DE SURVILLE, naar het Fransch van EUGÈNE SUE. Prijs *f* 2,70.

SIR HENRY MORGAN, DE BOEKANIER, naar het Engelsch van E. HOWARD, door Mr. G. FRANKEN, 2 Deelen. Prijs *f* 6,50.

BESCHRIJVING *der Groote of St. Bavo Kerk te Haarlem*, alsmede van het alom beroemde *Orgel* in dezelve, door J. WOLFF, met twee Platen, in Karton. Prijs *f* 2,50.

*** Bij A. B. SAAKES, Boekhand. op 't Rokin te Amsterdam en alom, wordt heden uitgegeven: 1. De BRIEF van W. P. TIDDY, Agent van het Britsch- en Buitenlandsch Bijbelgenootschap in *Belgie* en de *Nederlanden*, in antwoord aan den Bisschop van DARDANIE, Apost. Vicaris te *Breda*, op deszelfs *Mandement* tegen het verspreiden en lezen der *Heilige Schriften*, beoordeeld, toegelicht en met eenige ophelderingen vermeerderd, door een Lid van het *Amsterd. Bijbelgenootschap*, à 20 Cent (onmisbaar voor de bezitters van bovengen. *Brief*, waarvan reeds *vier drukken* verspreid zijn). 2. GESPREK tusschen een HEER en een SJOUWER over den nieuwen PAUS, zijn verbod tegen de *Bijbelverspreiding* en zijn verdere verrigtingen; iets over de Pausin JOHANNA en andere Bijzonderheden, om de *Pauselijke Hirarchie* bij eenvoudige Roomschen en Onroomschen te doen kennen, à 50 Cent. 3. BETOOG dat onzen tijd de aanvang is van den val der *Pauselijke Hirarchie*, uit 2 Thess. 2:3-12, à 40 Cent. 4. De JESUITEN, de *Troon der Nederlanden enz.*, à 60 Cent.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.